

Drieluik: De herdenking op Fort bij Rijnauwen, de achtergronden

Piet Hoefsloot liet elf kinderen achter

BUNNIK - Op de verschillende stenen van het monument op Fort bij Rijnauwen staan 52 namen van mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog op het fort zijn geëxecuteerd door de Duitse bezetters. Op een van die stenen staan negen namen van leden van de Oranjewacht, waaronder P. Hoefsloot. We spraken met zijn dochter, Paula Ruigrok-Hoefsloot (78).

Piet Hoefsloot had een meubelzaak in Arnhem en was een verantwoordelijk man. Hij was commandant van de burgerwacht, die in 1940 verboden werd door de Duitsers. Daarom startte hij samen met een vriend de Oranjewacht, met als doel verzet te bieden tegen de Duitsers. Paula Ruigrok-Hoefsloot: "Hij zocht contact met andere personen of groepen die verzet organiseerden uit onder meer Zwolle, Leeuwarden, Utrecht, Zeist, Alkmaar en Den Haag, met de vraag om zich aan te sluiten bij de Oranjewacht."

Wapens

Na de gevechten op de Grebberg werden de wapens en munitie van de Oranjewacht verstoppt in de meubelzaak van Hoefsloot. Alleen zijn zoon, ook Piet genaamd, was hiervan op de hoogte. Nog in datzelfde jaar, 1940, werden veel leden van de Oranjewacht opgepakt. Paula Ruigrok-Hoefsloot: "Mijn vader was daarvan op de hoogte, maar wilde niet onderduiken om zijn grote gezin niet in gevaar te brengen en was goed van vertrouwen. Wat wist men in december 1940 van de methoden van de Duitsers."

Op 12 december 1940 werd vader Piet Hoefsloot opgepakt in zijn meubelzaak. Snel daarna heeft zijn zoon de wapens bij iemand anders ondergebracht. Een paar dagen later kwamen de Duitsers op huiszoeeking. Paula was 4 jaar oud en herinnert zich deze gebeurtenis nog als de dag van gisteren. "Aan de muur hingen van die Indische zwaarden. De Duitsers haalden die van de muur en trokken ze uit hun schede. Dat harde geluid herinner ik me nog goed." Ook zoon Piet werd een aantal maanden later opgepakt. Hij ging vrijuit omdat vader Piet de schuld op zich had genomen.

Familiefoto

Piet Hoefsloot en dertig andere leden van de Oranjewacht werden veroordeeld tot doodstraf of levenslang. "Ik herinner mij dat wij in februari 1942 met de trein naar Scheveningen zijn gegaan om met het hele gezin vader te bezoeken in de gevangenis. Daar heeft de Duitse directeur van ons gezin een familie foto gemaakt. Dit is de enige foto waar wij allemaal op staan. Bij die gelegenheid heeft vader ons op het hart gedrukt dat er ook goede Duitsers zijn."

Op 9 juli 1942 werd Piet Hoef-

De enige foto van de familie waar iedereen op staat, genomen in de gevangenis van Scheveningen in 1942. Foto: archief familie Ruigrok-Hoefsloot.

sloot gefusilleerd met acht medelieden van de Oranjewacht. Zij waren de eerste gefusilleerde gevangenen op Fort bij Rijnauwen. "Vader schreef twee uur voor zijn executie een ontroerende afscheidsbrief aan moeder, de elf kinderen, zijn ouders, boers en zussen en vrienden. Bij de avondpost kreeg moeder de afscheidsbrief en wisten wij dat het onherroepelijk was."

Evacuatie

Het grote gezin bleef achter zonder vader, in oorlog. Het gezin woonde bij de brug in de gevechtzone tijdens de Slag om Arnhem in september 1944. "Toen alles in brand stond vluchtten wij naar de meubelzaak in de binnenstad van Arnhem, midden in het gevecht. Levensgevaarlijk! De Engelsen riepen ons binnen in hun kelder. Eén nacht waren wij bevrijd."

De situatie werd voor de Engelsen echter onhoudbaar en wij moesten verder om 6.00 uur 's ochttends. De meubelzaak stond in brand en de Duitsers wachtten ons op." De evacuatie van het gezin duurde acht maanden. Na terugkomst was het huis onbewoonbaar. "Dat heeft vader allemaal niet meegemaakt, maar het was een hele zware tijd."

Te Deum

Paula en het hele gezin kwamen op 9 juli 1946, precies vier jaar na de executie van vader, voor het eerst op Fort bij Rijnauwen.

"Deze bijeenkomst herinner ik mij nog als de dag van gister. De Oranjewachters die de oorlog hadden overleefd, organiseerden voor de nabestaanden deze eerste herdenkingsplechtigheid. De gedenksteen met de tekst 'Opdat wij nooit vergeten' en de steen met de namen van de omgekomen mannen van 9 juli 1942 stonden er toen al."

De 2 jongsten, 7 en 9 jaar oud, aan de hand van moeder en de andere negen broers en zussen volgden. Toen wij op het grote terrein kwamen zei moeder: 'Vader moet het Te Deum gezongen hebben om te mogen sterven op zo een mooie plek.' Dit is een Lofzang voor God in de RK Kerk. Daar moet ik nog altijd aan denken als wij op 4 mei met de stille tocht het terrein op lopen." (AC)

De onlangs gereinigde gedenksteen met de naam van negen gefusilleerden van de Oranjewacht, waaronder Piet Hoefsloot. Foto: Hans Nap

Herdenking

De eerste 25 jaar na de oorlog organiseerde de familie Hoefsloot een eigen herdenking op 9 juli, met een andere Oranjewacht-familie, uit Utrecht. Altijd op Fort bij Rijnauwen. In 1980 veranderde dat. "Toen kregen wij als nabestaanden een uitnodiging van de Stichting Herdenkingsmonument Rhijnauwen om de eerste dodenherdenking van 4 mei op deze plek bij te wonen."

Sinds die keer is de familie elk jaar aanwezig met een grote groep kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Van de elf kinderen zijn er nog acht in leven, de oudste is 93 jaar, de jongste 75. Paula: "Het is altijd indrukwekkend. De tekst op het monument 'Opdat wij nooit vergeten' komt zo duidelijk naar voren tijdens deze herdenkingen. Wij zijn dankbaar voor dit initiatief van de Stichting Herinneringsmonument Fort Rhijnauwen en de gemeente Bunnik."

Dit jaar legt een aantal leerlingen van groep 7 van de Nicolaasschool uit Odijk ook een krans tijdens de herdenking. Puur toeval is dat een van deze leerlingen, Mylène van den Brule (11) een familieband heeft met Piet Hoefsloot. Haar oma, mevrouw A. Nijenhuis-Jansen is een nichtje van Piet Hoefsloot. Tijdens de evacuatie in de oorlog woonde het gezin Hoefsloot zelfs een aantal maanden in het ouderlijk huis van mevrouw Nijenhuis-Jansen. Er is altijd onderling contact geweest. Mylène vindt het heel bijzonder dat zij nu hier een krans mag leggen. Haar oma zal erbij zijn.

Monument op Fort bij Rijnauwen

Elk jaar weer wordt de dodenherdenking op Fort bij Rijnauwen massaal bezocht. Door Bunnikers die stil willen staan bij het feit dat vrijheid niet vanzelfsprekend is, door nabestaanden, die iemand herdenken die op Fort bij Rijnauwen werd gefusilleerd in de Tweede Wereldoorlog.

Elk jaar worden de namen van de gefusilleerden opgelezen. Maar wie waren zij? Hoe kwamen zij hier terecht? Op deze en andere vragen willen we antwoord geven in een driedelige artikelenserie. Vorige weken kon u lezen over de fusillades zelf en de ontstaansgeschiedenis van het monument. Deze week vertellen we het verhaal van een van de tientallen namen op de gedenkstenen: Piet Hoefsloot.

Herdenking op Fort Rhijnauwen

BUNNIK - Het is een goede traditie allen die hun leven gaven voor vrede en veiligheid elk jaar op 4 mei te herdenken en zeker dit jaar, 70 jaar na de bevrijding.

In de gemeente Bunnik vindt de herdenking plaats op het Fort bij Rijnauwen (Vossegatse-dijk 5) waar tijdens de Tweede Wereldoorlog door de bezetter meer dan 50 Belgische en Nederlandse verzetsmensen werden gefusilleerd.

De herdenkingsrede zal worden uitgesproken door de heer H.M. Ostendorp, burgemeester van Bunnik. De muziek tijdens de herdenking wordt verzorgd door het Vocaal Ensemble Canteleer en Muziekvereniging Constantia.

Het programma:
19.00 uur: Opstellen voor het poortgebouw bij de Stayokay, Rhijnauwenselaan 14 in Bunnik

19.25 uur: Aanvang stille tocht naar het Terreplein op het Fort bij Rhijnauwen

19.50 uur: Woord van welkom, gevolgd door de herdenkingsrede

19.57 uur: Voorlezen van de namen van de gefusilleerden

20.00 uur: Signaal Geeft Acht, gevolgd door twee minuten stilte

20.02 uur: Signaal Last Post, gevolgd door het hijsen van de Belgische en Nederlandse vlaggen en het spelen van de volksliederen

20.08 uur: Leggen van de kransen en bloemen

20.15 uur: Defilé langs de gedenkstenen van het monument.

Engelse vliegeniers aanwezig

Dodenherdenking op Beverweerd

WERKHOVEN - Op maandagavond 4 mei is er opnieuw een samenzijn vanwege Dodenherdenking op Landgoed Beverweerd. Vanaf 19:45 uur is het verzamelen bij de poort van Beverweerd. Vanwege de 70-jarige herdenking van de bevrijding, heeft de stichting Régis Deleuze vliegeniers uitgenodigd van het Squadron 501 waartoe de vliegenier behoorde, die neerstortte op de Laan van Beverweerd en daarbij het leven liet. Het belooft een memorabele herdenking te worden.

Voor genodigden is er eerder op de avond een ontvangst op Kasteel Beverweerd. Hier zijn als eregasten 17 leden van het 501 Squadron aanwezig, dat is het squadron waartoe de gevallen vliegenier Régis Charles Deleuze behoorde. Ook is Barry Hackwood van de 501 Association uitgenodigd, hij kwam twee maal eerder over voor de herdenking op de Laan van Beverweerd.

Dit gezelschap zal om 19:45 uur klaar staan voor de Stille Tocht vanaf de poort van Beverweerd. Iedereen is welkom zich hierbij aan te sluiten. Bij de gedenksteen van de vliegenier aangekomen, wordt om 19:58 uur de Last Post gespeeld door trompettist Joyce van Baak. Na de twee minuten stilte komt Vliëgend Museum Seppe met een aantal kisten over de frisgroene boomtoppen van de Laan van Beverweerd scheren.

Na de volksliederen is er gelegenheid voor het leggen van de kransen en bloemen. En zullen er speeches volgen. Ook zal er een gedicht worden voorgedragen. Yvonne van den Brink, initiatiefnemer van deze jaarlijkse herdenking en voorzitter van stichting Régis Deleuze, heeft recent zelingen gegeven op basisscholen De Werkhof en De Delteyk. Hier heeft zij een gedichtenwedstrijd aan verbonden, over het thema herdenken en vrijheid. Degene die het mooiste gedicht heeft geschreven zal dit voordragen. (KJ)

Bunnik viert 70 jaar bevrijding!

Loopgroep brengt Vrijheidsvuur naar Bunnik

BUNNIK - Op 5 mei viert Nederland 70 jaar bevrijding! Dat doen we onder andere door precies om 00.00 uur het Vrijheidsvuur in Wageningen te ontsteken. Vervolgens wordt dit vuur door groepen uit heel Nederland naar hun eigen woonplaats gebracht. Ook Bunnik doet hieraan mee.

Op deze dinsdag brengen lopers van Loopgroep Bunnik het Vrijheidsvuur vanuit Wageningen naar zorgcentrum Bunninchem, waar burgemeester Ostendorp het vuur om 10.45 uur in ontvangst zal nemen en zal ontsteken. Zij lopen in de nacht van 4 naar 5 mei in estafettevorm van Wageningen naar Bunnik. Vanaf half tien 's morgens lopen kinderen uit de groepen 7 en 8 van de basisscholen in de gemeente Bunnik het laatste deel van de route (van het gemeentehuis in Odijk naar Bunninchem) ook mee. Het lopen gebeurt onder toezicht van verkeersregelaars.

Rond 10.45 uur houdt burgemeester Ostendorp een korte toespraak, waarna hij de brandende fakkel overhandigt krijgt en het Bunnikse vrijheidsvuur zal ontsteken. Ook de voorzitter van de Loopgroep, Jan Klinging, houdt een korte toespraak. De plichtigheid vindt plaats in de binnentuin van zorgcentrum Bunninchem, Burg. v.d. Weijerstraat 26. Burgemeester Ostendorp: "Zeventig jaar geleden werd Nederland bevrijd. Het is heel belangrijk om onze vrijheid te vieren want we mogen nooit vergeten wat onze bevrijders voor ons gedaan hebben. Ik ben trots op de Loopgroep Bunnik die ook dit jaar weer het Vrijheidsvuur gaat halen in Wageningen. Mooi ook dat het laatste deel van de route kinderen meelopen om ook hen te betrekken bij deze viering. Ik wens de lopers veel succes bij deze sportieve prestatie en nodig belangstellenden graag uit om de plichtigheid bij te wonen'."